

PROGRAMACIÓ GENERAL ANUAL O PLA DOCENT

NIVELL	3r	ETAPA	ESO	CURS	2025-26
ÀMBIT	CIÈNCIES SOCIALS - ECONOMIA				
ÀREA/MATÈRIA	EMPRENEDORIA				
DEPARTAMENT O EQUIP DE NIVELL	3r D'ESO				
PROFESSOR/MESTRE	ROGELIO GONZÁLEZ				

1. COMPETÈNCIES CLAU I COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Les competències se seleccionen tenint en compte els aprenentatges que l'alumnat ha d'assolir progressivament al llarg del curs i que són susceptibles de ser avaluats. Amb la realització de l'àrea o matèria s'afavoreix l'assoliment de les competències de **final d'etapa** següents:

Competències clau

C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8
Competència en comunicació lingüística	Competència plurilingüe	Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria	Competència digital	Competència personal, social i d'aprendre a aprendre	Competència ciutadana	Competència emprenedora	Competència en consciència i expressió culturals
X			X	X		X	

Competències específiques

- **Competència 1:** Analitzar i valorar aptituds, reconeixent les fortaleces i debilitats pròpies i dels altres, gestionant de forma eficaç les emocions i destreses necessàries per promoure una actitud vital emprenedora davant entorns incerts, canviants i globalitzats, amb la creació d'un projecte personal que generi valor per als altres.
- **Competència 2:** Col·laborar eficaçment amb altres persones i constituir dinàmiques de treball en diferents contextos, utilitzant estratègies de formació d'equips des del diàleg, l'equitat, el respecte a la diversitat i la inclusió per desenvolupar idees emprenedores.
- **Competència 3:** Promoure actuacions locals i globals compromeses amb la societat i l'entorn, amb visió creativa, emprenedora i compromesa per contribuir al desenvolupament sostenible.
- **Competència 4:** Analitzar i contrastar informació de diferents fonts i suports, a través de mètodes de recerca, amb rigor i sentit crític, per detectar necessitats i oportunitats en un món global i divers.
- **Competència 5:** Seleccionar els recursos disponibles en el propi de disseny de les idees o solucions emprenedores, creatives i sostenibles, utilitzant metodologies àgils i actives d'ideació amb sentit ètic i solidari, per donar una resposta sostenible a les necessitats i demandes de la societat.

2. SABERS

Amb la realització d'aquesta àrea o matèria es tractaran els continguts clau següents:

- Anàlisi de les característiques del perfil emprenedor en la societat d'avui i de demà.
 - Desenvolupament de la pròpia marca personal en la societat digital.
 - Valoració de les aportacions de les principals dones emprenedores al món.
 - Utilització d'estratègies d'ideació i foment de la creativitat per a la creació d'idees innovadores a l'aula.
 - Desenvolupament de la motivació i el lideratge com a elements de la iniciativa emprenedora.
 - Demostració d'una comunicació eficaç per argumentar i opinar amb criteri en aspectes d'emprenedoria, tant amb les persones de l'escola com amb les de fora.
-
- Anàlisi del funcionament dels mercats en l'entorn local i global com a font d'oportunitats. Coneixement i valoració del funcionament del sector financer en l'activitat emprenedora.
 - Relació entre la petjada ecològica i l'economia circular, i justificació de la necessitat de l'economia col·laborativa i l'economia social i solidària amb la perspectiva de la sostenibilitat.
 - Valoració del comerç just i el consum ètic en un context de lliure comerç. Argumentació sobre la responsabilitat social de l'empresa com a generadora de valor per a la societat. Incorporació dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) al desenvolupament local i global.
 - Ús d'estratègies de recerca, selecció i gestió d'informació procedent de fonts diverses de l'entorn econòmic, empresarial, social, cultural i artístic, per informar la presa de decisions emprenedores.
-
- Identificació de reptes com a objectiu per desenvolupar un projecte emprenedor.
 - Valoració del paper de l'empresa com a productora de béns i serveis, i com a generadora de llocs de treball.
 - Organització i gestió dels recursos humans, materials i financers de les entitats emprenedores. El paper de les dones emprenedores.
 - Valoració de les finances ètiques, el mecenatge i el crowdfunding com a fonts de finançament i captació de recursos financers per a les entitats.
 - Control i gestió de les finances de l'emprenedor —diners, ingressos i despeses, endeutament, risc financer i assegurances— per a l'equilibri financer del projecte.
 - Planificació, gestió i execució d'un projecte emprenedor —del repte al prototip— a través de metodologies àgils.

3. SEQÜENCIACIÓ ANUAL I TEMPORALITZACIÓ

Previsió del temps de durada de cadascuna de les unitats d'aprenentatge o projectes que es desenvoluparan al llarg del curs.

UD	Títol de la unitat d'aprenentatge o projecte	Durada en hores
TRIMESTRE 1		
1	Activitat empresarial i sectors productius.	8h
2	L'organització empresarial.	4h
TRIMESTRE 2		
3	El treball en equip.	5h
4	Creant el teu negoci.	7h
TRIMESTRE 3		
5	La posada en marxa del nostre negoci.	12h
TOTALS		36h

4. CONNEXIONS AMB ALTRES ÀREES O MATÈRIES

Incloure altres àrees o matèries amb les que es comparteixin continguts i s'evidencii la transferència dels aprenentatges a d'altres contextos i situacions.

Matemàtiques, Socials, Llengües.

5. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES GENERALS

Descriure les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar o s'han utilitzat al llarg del curs (estudi de casos, classes magistrals, simulacions, dilemes morals, dramatitzacions, seminaris, treball per projectes, pràctiques de laboratori, grups d'investigació, webquest, treball cooperatiu, etc.):

1. Autonomia i iniciativa personal

Desenvolupar l'esperit emprenedor suposa treballar tot un seguit de capacitats: des de la iniciativa i la presa de decisions fins a la creativitat i la reflexió aplicades a la creació i justificació d'una activitat que, encara que bàsica, pot ser la llavor d'altres projectes futurs. Això és possible si es parteix dels interessos i les necessitats concrets dels alumnes però, alhora, si es fa emergir el talent individual i col·lectiu, per mitjà d'activitats que posin reptes als alumnes per aconseguir els seus objectius, que els motivin per superar obstacles i tirar endavant, alhora que es busca el màxim nivell d'autonomia. D'aquesta manera, l'emprenedoria pot contribuir a l'assoliment de capacitats que tenen a veure amb el lideratge, l'assumpció de responsabilitats, la capacitat d'elegir, d'imaginar projectes i de portar endavant les accions, però també d'aprendre de les errades i d'assumir riscos, i ser capaç de continuar aprenent de manera més eficaç i autònoma. En el desenvolupament de la matèria s'ha d'evidenciar les possibilitats d'emprendre projectes personals que poden ser aplicables a la realitat i que contemplin la necessitat de seguir aprenent de manera continuada al llarg de tota la vida, així com concretar el propi itinerari acadèmic i professional.

2. Treball en equip

El treball en equip és un dels valors al qual es dona actualment una gran importància en diferents àmbits. Moltes de les activitats de la matèria optativa d'emprenedoria poden implementar-se per mitjà del treball en equip. S'ha de vetllar perquè els membres del grup adoptin una actitud participativa, oberta i respectuosa; i fomentar la cooperació i la responsabilitat quan s'hagin de dividir les tasques o s'hagin de prendre decisions. També cal

promoure contextos d'intercanvi entre els diferents grups d'alumnes, reals i virtuals, perquè tothom aprengui dels altres. En determinades sessions, caldrà preveure un ús flexible dels espais i temps escolars ja que, en funció dels continguts que es treballin, l'alumnat pot necessitar anar a una aula específica (biblioteca, aula d'idiomes, aula d'informàtica, etc.), o bé fer una recerca de camp fora de l'institut. Cal donar el màxim d'autonomia als grups per estimular les habilitats socials, l'intercanvi de coneixements, el treball cooperatiu, la resolució dialogada dels conflictes interpersonals, la capacitat d'empatia i la pràctica sistemàtica del debat, amb tot el que implica (saber escoltar, exposar i argumentar les idees pròpies, i restar obert a les dels altres) i la posada en comú dels coneixements.

3. Habilitats comunicatives

El treball de les habilitats comunicatives també té lloc en el si del grup cooperatiu, ja que l'alumnat ha de verbalitzar i contrastar idees amb els companys i companyes i ha d'arribar a acords per comunicar després els continguts de forma unitària i consensuada. Per tant, en les diverses sessions es treballaran les habilitats comunicatives, ja sigui en petit o en gran grup. Cal recordar, a més, que es preveu com a activitat de cloenda l'exposició pública del projecte d'empresa, la qual cosa ha de servir per treballar les estratègies per captar l'atenció de l'audiència; els elements de la comunicació no verbal; la importància de la presentació personal; la capacitat de comunicar les idees de manera amena, sintètica, atractiva i original per tal de convèncer els altres; la fluïdesa i expressivitat en les interaccions orals; la gestió i control del temps; la necessitat de l'assaig previ, etc. La gravació de les exposicions públiques i la seva visualització pot servir com a eina de millora.

4. Competència digital

Les activitats que es desenvolupen dins la matèria d'emprenedoria també permeten desenvolupar les habilitats relacionades amb la competència digital, que comporta el tractament i presentació de la informació i l'ús de xarxes socials per a les finalitats específiques. La competència digital també es manifesta en la capacitat d'adaptació a nous models de treball, que comporten formes d'organització i de comunicació com a conseqüència dels canvis tecnològics, així com la disposició a una actualització constant de les destreses en l'ús de les tecnologies.

L'ús de les tecnologies de la informació i dels mitjans audiovisuals ha de tenir lloc al llarg del procés, en la cerca i tractament de la informació, en l'ús d'espais virtuals per aprendre i per compartir el coneixement, en la comunicació oral i escrita dels resultats, etc. Cal assegurar el domini i l'accés des del propi centre als programes i maquinari bàsics per gestionar dades del treball de camp, per registrar i editar documents textuais, visuals i sonors i per fer pàgines web, i als entorns virtuals per aprendre i compartir coneixements. També cal vetllar perquè l'alumnat utilitzi imatges, sons i textos d'elaboració pròpia i, en cas que n'usi d'aliens, que els adapti sense fer-ne una còpia literal, i que referencii les seves fonts.

5. La dimensió cívica de les activitats

No pot perdre's de vista la dimensió cívica de la matèria d'emprenedoria, que contribueix a educar per exercir la ciutadania en l'àmbit laboral, però també en la vida personal, i a estar capacitats per prendre les decisions amb coherència i responsabilitat, com a persona empresària, treballadora o consumidora. També ha de servir per identificar el paper social de les empreses com a proveïdores de béns i serveis i com a generadores de llocs de treball, i valorar positivament les empreses socialment responsables amb el seu entorn i l'ètica professional.

Cal considerar la possibilitat d'involucrar la comunitat educativa i l'entorn proper en les activitats complementàries que puguin programar-se, com la visita a una empresa o entitat promotora de l'emprenedoria o la invitació d'una persona emprenedora que expliqui la seva experiència personal (podria ser algun ex-alumne/a o altres membres de la comunitat educativa). En algunes ocasions, els projectes d'empresa d'algun grup d'alumnes, especialment quan es tracta de l'oferta d'un determinat servei, poden fins i tot posar-se en pràctica, o bé trobar una concreció i una ampliació en els futurs estudis i activitats de l'alumnat.

6. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT GENERALS

L'alumnat amb necessitats educatives especials són atesos seguint les indicacions que es descriuen a les seves fitxes individuals d'atenció a la diversitat. Les estratègies més habituals que s'apliquen com a mesures d'atenció a la diversitat són:

Més temps per realitzar les proves.
Alternar proves escrites i orals.
Suport oral a les proves escrites: per part del professorat llegir en veu alta les instruccions específiques de cada prova i assegurar-se que s'entenen els enunciats.
En els exàmens escrits cal presentar les preguntes per escrit (no dictades).
No fer copiar els enunciats dels exercicis massa llargs.
Reduir-li activitats repetitives. Menys quantitat per focalitzar l'atenció i perquè tingui temps de repassar.
Assegurar-nos que ha comprès els enunciats abans de fer l'exercici.
Reforç positiu.
Recomanar la presa d'apunts esquemàtics i l'ús complementari d'apunts d'altres companys.
Presentar els continguts curriculars amb suports variats: visuals i/o auditiu (esquemes, mapes conceptuals, PPT, documentals, pissarra digital...)
Presentació de treballs fets amb ajuda de l'ordinador
Donar més temps perquè pugui realitzar les tasques encomanades i les pugui revisar.
Disposar de materials de consulta que li facilitin el treball en aquells aprenentatges on té més dificultats.
Facilitar els esquemes plens o la teoria que ha d'estudiar.
Proposar-li material alternatiu per aprendre millor.
Especificar al butlletí de notes que s'ha realitzat una adaptació metodològica.
Evitar comentaris com: ha de millorar el seu nivell de lectura, cal que s'esforci a millorar la seva ortografia...
Mantenir rutines.
Ajudar-lo a ordenar i organitzar el seu espai de treball i els seus materials (agenda, carpeta...).
Establir contacte ocular. Proximitat de l'alumne i el professor.
Allunyar-lo de llocs on hi hagi estímuls distractors (intentar evitar finestres, companys moguts...).
Fer-li participar a l'aula.
Supervisió constant de totes les tasques que creiem importants
Donar les instruccions d'una en una.
Proporcionar-li petits descansos. Permetre-li pauses en les tasques llargues.
Fraccionar-li les feines llargues.
Especificar al butlletí de notes que s'ha realitzat una adaptació metodològica.
Evitar comentaris com: ha d'estar més atent a classe, cal que s'esforci a millorar la seva actitud o el seu comportament.

La matèria i el seu enfocament metodològic no requerirà d'altres mesures d'atenció a la diversitat que les determinades per l'Equip d'Orientació en aquells casos d'alumnes amb necessitats educatives especials.

7. CRITERIS D'AVALUACIÓ

En finalitzar el curs, sabrem que cada alumne ha adquirit els aprenentatges previstos si és capaç de...

1.1 Crear un projecte personal original i generador de valor per als altres amb una projecció emprendora, partint de la valoració crítica sobre les pròpies aptituds i adaptant-se a entorns globals.

1.2 Utilitzar estratègies d'anàlisi raonada de les fortaleeses i debilitats personals, socials, acadèmiques i professionals, així com la iniciativa i creativitat pròpia i dels altres.

1.3 Gestionar de forma eficaç les emocions i destreses personals, desenvolupant actituds creatives i innovadores.

2.2 Formar equips de treball mixtos basats en el diàleg, l'equitat, el respecte a la diversitat i la inclusió, partint de la identificació dels recursos humans necessaris i visualitzant les metes comunes per desenvolupar idees emprendores.

2.3 Valorar i respectar les aportacions dels altres en els treballs de grup i acceptar les decisions preses de forma col·lectiva per desenvolupar idees emprendores.

3.2 Gestionar problemes vinculats a l'entorn, proposant solucions sostenibles mitjançant projectes individuals i/o col·lectius que es tradueixin en una millora col·lectiva.

4.1 Cercar, seleccionar i contrastar informació, amb rigor, criteris ètics i de fonts fiables, orals, impreses o digitals, sobre temes d'interès i/o actualitat presents a l'entorn global i divers.

4.2 Identificar, amb sentit crític, necessitats i oportunitats presents en l'àmbit personal, social, cultural, artístic i econòmic.

5.1 Idear solucions emprendores originals, viables i sostenibles que satisfacin les necessitats i aprofitin les oportunitats identificades.

5.2 Aplicar les metodologies àgils en el procés individual i col·lectiu d'ideació de solucions emprendores.

8. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Descriure les evidències que configuren el sistema de qualificació i la ponderació de cadascuna d'elles per tal de calcular la qualificació final dels alumnes en cadascuna de les avaluacions.

Indicacions generals	- La nota del trimestre s'obté a partir de la mitjana aritmètica de les notes de cadascuna de les 5 competències específiques de l'assignatura d'Emprenedoria; aquesta nota trimestral pot ser 1 ("No assolit"), 2 ("Assolit suficient"), 3 ("Assolit notable") o 4 ("Assolit excel·lent"). - Per aconseguir l'assoliment del trimestre, és necessari que la mitjana aritmètica de les notes de les competències específiques d'Emprenedoria sigui igual o major a 2; una mitjana aritmètica menor que 2 implicarà un 1 a la nota trimestral de la matèria, encara que l'arrodoniment de la mitjana fos 2. - En cas que la mitjana aritmètica de les notes de les competències específiques d'Emprenedoria sigui major a 2 i estigui entre dues de les possibles notes trimestrals, el professor decidirà quina d'aquestes dues notes posar en base a criteris de progrés i esforç de l'alumne/a (per exemple, una nota mitjana de 2,3 pot ser un 2 o un 3 a la nota trimestral, com ho pot ser una nota mitjana de 2,7).
Avaluació	1.1 Crear un projecte personal original i generador de valor per als altres amb una projecció emprenedora, partint de la valoració crítica sobre les pròpies aptituds i adaptant-se a entorns globals. 1.2 Utilitzar estratègies d'anàlisi raonada de les fortaleces i debilitats personals, socials, acadèmiques i professionals, així com la iniciativa i creativitat pròpia i dels altres. 1.3 Gestionar de forma eficaç les emocions i destreses personals, desenvolupant actituds creatives i innovadores. 2.2 Formar equips de treball mixtos basats en el diàleg, l'equitat, el respecte a la diversitat i la inclusió, partint de la identificació dels recursos humans necessaris i visualitzant les metes comunes per desenvolupar idees emprenedores. 2.3 Valorar i respectar les aportacions dels altres en els treballs de grup i acceptar les decisions preses de forma col·lectiva per desenvolupar idees emprenedores. 3.2 Gestionar problemes vinculats a l'entorn, proposant solucions sostenibles mitjançant projectes individuals i/o col·lectius que es tradueixin en una millora col·lectiva. 4.1 Cercar, seleccionar i contrastar informació, amb rigor, criteris ètics i de fonts fiables, orals, impreses o digitals, sobre temes d'interès i/o actualitat presents a l'entorn global i divers. 4.2 Identificar, amb sentit crític, necessitats i oportunitats presents en l'àmbit personal, social, cultural, artístic i econòmic. 5.1 Idear solucions emprenedores originals, viables i sostenibles que satisfacin les necessitats i aprofitin les oportunitats identificades. 5.2 Aplicar les metodologies àgils en el procés individual i col·lectiu d'ideació de solucions emprenedores.
Temari	-Activitat empresarial i sectors productius. -L'organització empresarial.

	-El treball en equip. -Creant el teu negoci. -La posada en marxa del nostre negoci.
Actitud i tasques	• L'actitud es puntuarà en base al comportament diari, tenint en compte l'atenció, la participació i l'interès que l'alumne mostri a l'aula. • El principi i final de classe estarà marcat pel timbre; en cas de no estar a classe a l'inici d'aquesta i no tenir una justificació, l'alumne tindrà un retard. L'acumulació de 5 o més retards en un trimestre comportarà una penalització en la nota final del trimestre. • Només es qualificaran amb un 0 les tasques no entregades, les tasques entregades que no compleixin els requisits mínims indicats en cada tasca i aquelles activitats en què sigui clar i manifest que l'alumne/a ha copiat les respostes.

9. CRITERIS DE RECUPERACIÓ

Per a la recuperació de cada trimestre, es realitzarà una prova i/o treball durant el trimestre següent per avaluar si l'estudiant ha adquirit les competències específiques que s'han treballat amb anterioritat. En cas del trimestre final, aquesta recuperació tindrà lloc durant els dies de realització del treball de síntesi.

La qualificació màxima que es podrà obtenir en les recuperacions del cada trimestre serà un 2.

10. MATERIALS I RECURSOS

Es donaran fotocòpies de diaris, revistes i d'altres publicacions.

Igualment, es farà servir diferent material audiovisual com documentals, reportatges, programes de televisió, etc. Tots ells relacionats amb l'emprenedoria.